

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
МЕДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ПРОПЕДЕВТИКИ ВНУТРІШНІХ ХВОРОБ**

ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор Українсько-угорського
навчально-наукового інституту

 /Шпенник О.О./

« 29 » червня 2023 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОХОРОНА ПРАЦІ ТА БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ В ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ
ВЧИТЕЛЯ**

Рівень вищої освіти **Бакалавр** Галузь знань **01 Освіта/Педагогіка**

Спеціальність **014 Середня освіта**

Предметна спеціальність **014.08 Середня освіта (Фізика та астрономія)**

Освітня програма « . ()»
–)»

Статус дисципліни **Обов'язкова**

Мова навчання **українська**

Ужгород 2023

Робоча програма з навчальної дисципліни «Охорона праці та безпека життєдіяльності в професійній діяльності вчителя»

для здобувачів вищої освіти галузі знань **01«Освіта/Педагогіка»**, спеціальності **014 «Середня освіта»**
предметна спеціальність 014.08 Середня освіта. Фізика та астрономія.
Освітньої програми **Фізика. Інформатика** (мова навчання фахових дисциплін – угорська).

Розробник (автор, посада, науковий ступінь та вчене звання):

Сірчак Є.С., д. мед. н., професор, завідувачка кафедри пропедевтики внутрішніх хвороб.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри пропедевтики внутрішніх хвороб
Протокол 13 від " 14 " червня 2023 року

Завідувач кафедри: проф. Сірчак Є.С.

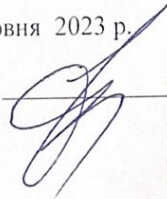

_____ (підпис)

(Єлизавета СІРЧАК)
(прізвище та ініціали)

Схвалено науково-методичною комісією медичного факультету

протокол № 4 від « 14 » червня 2023 р.

Голова науково-методичної комісії

Єлизавета СІРЧАК

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 90	1-й	
Кількість модулів – 1	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2,4 самостійної роботи студента – 2,6	1-й	
	Лекції:	
	24	
	Практичні (семінарські):	
	20	
Вид підсумкового контролю: залік	Лабораторні:	
Форма підсумкового контролю: письмова робота	Самостійна робота:	
	46	

2. Мета навчальної дисципліни:

Метою вивчення дисципліни „Безпека життєдіяльності та основи охорони праці” є засвоєння таких питань, як класифікація та загальні закономірності виникнення небезпек, їх властивості, наслідки впливу на організм людини; теоретичні основи безпеки життєдіяльності, зокрема, види ризику, методи його визначення та зниження; основи захисту здоров'я та життя людини і середовища її проживання від небезпек як повсякденного характеру, так і в умовах надзвичайних ситуацій. Особлива увага приділена вивченню характеристик таких техногенних факторів впливу на життєдіяльність, як шум, вібрація, електромагнітні та іонізуючі випромінювання, а також методам і приладам екологічного моніторингу. Та частина курсу, яка стосується основ охорони праці, містить наступні питання: правові – законодавство з охорони праці; технічні – техніка безпеки і протипожежна профілактика; санітарно-гігієнічні – виробнича санітарія. Значну увагу приділено таким важливим аспектам охорони праці, як організаційні питання: інструктаж, навчання, іспити, а також контроль за виконанням заходів з охорони праці. Основи охорони праці являють собою соціально-технічну дисципліну, вивчення якої потребує знань, одержаних студентами із курсів як загальноосвітнього, так і технічного напрямку. Теоретичні знання і практичні навички, набуті в процесі вивчення даної частини курсу, ставлять за мету допомогти інженеру розв'язувати численні проблеми реалізації безпечних і здорових умов праці.

Відповідно до освітньої програми «Фізика. Інформатика (з угорською мовою навчання)», вивчення дисципліни сприяє формуванню в студентів вищої освіти таких компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК10. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Спеціальні (фахові) компетентності (ФК):

ФК 5. Здатність до забезпечення охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими потребами) в освітньому процесі та позаурочній діяльності.

ФК 12. Здатність до організації та проведення шкільного фізичного експерименту із застосуванням всіх його видів в освітньому процесі з фізики.

ФК 16. Володіння технологіями налагодження, обслуговування та експлуатації комп'ютерної мережі; здатність реалізовувати комплекс заходів, спрямованих на забезпечення захищеності інформації, здатність формувати вміння безпечної роботи школярів у комп'ютерній мережі.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вивчення навчальної дисципліни «Охорона праці та безпека життєдіяльності» є самостійним компонентом і не потребує попереднього вивчення інших дисциплін.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Фізика. Інформатика (мова навчання фахових дисциплін – угорська)», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення таких програмних результатів навчання:

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Уміє використовувати апаратне та програмне забезпечення для налагодження та адміністрування локальної мережі, застосовувати інформаційно-комунікаційні технології на уроках і в позакласній роботі.	ПР 24

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Охорона праці та безпека життєдіяльності»:

	Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
ОРН 1 ОРН 2	Знання і розуміння соціальних, екологічних, етичних, економічних аспектів, вимог охорони праці, виробничої санітарії і пожежної безпеки. Знання міжнародних норм у галузі охорони праці; основних законодавчих та нормативно-правових актів з охорони праці; системи управління охороною праці	ПРН 24
ОРН 1 ОРН 2	Знання сновних понять охорони праці та її завдань на рівні об'єкту господарювання та країни в цілому; Вміння визначати коло своїх обов'язків з питань охорони праці на конкретному робочому місці, організувати заходи безпеки професійної групи людей в умовах конкретного об'єкту господарювання	ПРН 24
ОРН 3 ОРН 4	Інформованість стосовно законодавства з охорони праці, системи управління охороною праці на об'єкті господарювання та організаційнотехнічних заходів з безпеки праці; Вміння враховувати вимоги охорони праці, виробничої санітарії, пожежної безпеки, збереження навколишнього середовища, безпеки життєдіяльності під час формування технічних рішень; збирати і аналізувати науковотехнічну інформацію з техніки безпеки та охорони праці.	ПРН 24

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення дисципліни «Охорона праці та безпека життєдіяльності» при проведенні таких основних видів аудиторних занять, як лекції та практичні заняття, а також в процесі самостійної роботи передбачається застосування різних методів навчання, а саме:

1. Методи усного контролю (відповідь студента на окреме питання теми у індивідуальній та фронтальній формах; бесіда під час роз'яснення проблемного питання; усна доповідь, захист реферату, презентації).
2. Письмовий контроль (виконання практичних завдань та індивідуальної роботи; поточна контрольна робота, модульна контрольна робота).

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Модульний контроль складається з поточного контролю та модульного контрольного оцінювання. Упродовж семестру проводиться один модульний контроль, обов'язковий для всіх студентів. Модульний контроль (МК) №1 включає тестове опитування.

Поточний контроль знань здійснюється за такими складовими: перевірка знань студента на практичних заняттях, контроль за виконанням індивідуальних завдань та самостійної роботи. Кожен вид навчальної роботи студента оцінюється певною кількістю балів відповідно до нижче наведених **основних критеріїв**. Сумарна кількість балів за кожен вид навчальної діяльності наведена в таблиці 1.

Оцінюються:

- ОРН 1: усні відповіді на практичних заняттях;
- ОРН 2: контрольні тестування;
- ОРН 3: підготовка рефератів та їх захист;
- ОРН 4: доповідь з презентацією.

Розподіл балів, які отримують студенти:

Таблиця 1

Поточне тестування та самостійна робота

Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6 (МК)	Р	ЗС
10	10	10	10	10	30	20	100

-
- *Примітка:*
- Т – тема заняття;
- Р – реферат;
- МК – модульна контрольна;
- ЗС – загальна сума.

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності	Модуль 1	
	Кількість	Максимальна кількість балів
Практичні заняття	50	50
Реферат	20	20
Модульна контрольна робота	30	30
Разом	100	100

За результатами контролю знань студентів залік виставляється (без складання) у випадку набору кількості балів, що відповідає мінімальній оцінці «задовільно» (E) – 60 балів.

Оцінки FX, F (“2”) виставляються студентам, які набрали менше 35 балів.

Студенту з оцінкою FX дозволяється скласти підсумковий модульний контроль. У випадку повторного одержання ним незадовільної оцінки, студент має право на повторне складання підсумкового модульного контролю (заліку) не більше 2-х разів, згідно затвердженого графіка.

Оцінку «відмінно» (A) ставлять, коли студент дає абсолютно правильні відповіді на теоретичні питання з викладенням оригінальних висновків, отриманих і основі програмного, додаткового матеріалу та нормативних документів. При виконанні практичного завдання студент застосовує системні знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою.

Оцінка «добре» (B). Теоретичні запитання розкрито повністю на основі програмного і додаткового матеріалу. При виконанні практичного завдання студент застосовує узагальнені знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою.

Оцінка «добре» (C). Теоретичні запитання розкрито повністю, програмний матеріал викладено у відповідності до вимог. Практичне завдання виконано взагалі правильно, але мають місце окремі неточності.

Оцінка «задовільно» (D). Теоретичні запитання розкрито повністю, проте при викладанні програмного матеріалу допущено незначні помилки. При виконанні практичних завдань без достатнього розуміння студент застосовує навчальний матеріал, припускає помилки.

Оцінка «задовільно» (E). Теоретичні питання розкрито неповністю, з суттєвими помилками. При виконанні практичного завдання студент припускається значної кількості помилок та зустрічається зі значними труднощами.

Оцінка «незадовільно» (FX). Теоретичні питання нерозкриті. Студент не може виконати практичні завдання, виявляє здатність до викладення думки на елементарному рівні.

Оцінка «незадовільно» (F). Теоретичні питання нерозкриті. Студент не може виконати практичні завдання.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1

Змістовний модуль 1. ОСНОВИ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ

ТЕМА 1. Категорійно-поняттєвий апарат безпеки життєдіяльності. Ризик як кількісна оцінка небезпек. Базові поняття: безпека, небезпека, ризик, надзвичайна ситуація, шкідливі і небезпечні виробничі чинники. Аксиоми безпеки життєдіяльності. Системний підхід у безпеці життєдіяльності. Класифікація надзвичайних ситуацій за походженням, територіального поширення та обсягів заподіяних, чи очікуваних збитків.

ТЕМА 2. Природні небезпеки, характер їх проявів та дії на живі організми та об'єкти економіки. Характеристика небезпечних геологічних процесів і явищ: землетрусу, карсту, осідання ґрунту, зсувів, ерозії ґрунту. Небезпечні метеорологічні явища: сильний вітер, ураган, смерч, шквали, зливи, спека, мороз, снігопад, град, ожеледиця. Небезпечні гідрологічні процеси та явища: повені, паводки. Пожежі в екосистемах. Біологічні небезпеки: патогенні мікроорганізми, епідемії та пандемії, інфекційні хвороби.

ТЕМА 3. Техногенні небезпеки. Види техногенних небезпек та вражаючих чинників. Промислові аварії та катастрофи. Небезпечні ситуації на транспорті та аварії. Поняття про гідродинамічні небезпеки. Небезпечні чинники пожеж та вибухів. Небезпека від іонізуючого випромінювання. Класи небезпечних хімічних речовин за характером дії на організм людини. Поняття про забруднення хімічними речовинами під час техногенних аварій.

ТЕМА 4. Небезпеки в соціумі. Моделі формування соціально-психологічних небезпек. Глобальні проблеми людства: глобальна біосферна криза, екологічна криза, ресурсна криза, паливно-енергетична та сировинно-продовольча кризи, демографічна криза. Основні види соціально-політичних небезпек. Соціально-політичні конфлікти. Види тероризму. Алкогольна та наркотична залежність. Технології маніпуляції. Натовп, суїцид, зґвалтування. Теорія стресу та його наслідки.

ТЕМА 5. Ризик-орієнтований підхід щодо побудови структурно-логічних моделей надзвичайних ситуацій. Загальний аналіз ризику та проблем безпеки складних систем. Індивідуальний і груповий ризик. Концепція прийняттого ризику. Управління безпекою шляхом порівняння витрат та отриманих вигод від зниження ризику. Методичні підходи до визначення ризику. Імовірнісні структурно-логічні моделі ризику.

ТЕМА 6. Менеджмент безпеки. Структурно-функціональна схема державного управління безпекою та захистом при надзвичайних ситуаціях в Україні. Органи управління, сили і ресурси для попередження та реагування на надзвичайні ситуації. Превентивні та ситуаційні норми: експертиза, ліцензування, сертифікація, аудит; підвищення технологічної безпеки виробничих процесів, підготовка об'єктів економіки і систем життєзабезпечення до роботи в умовах надзвичайних ситуацій. Зонування території за можливою дією вражаючих чинників надзвичайної ситуації. Паспорт ризику виникнення надзвичайних ситуацій області. Головні положення про навчання персоналу підприємств, установ і організацій діям та способам захисту в разі виникнення надзвичайних ситуацій та аварій. РОЗДІЛ

Змістовний модуль 2. ПРАВОВІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ ОХОРОНИ ПРАЦІ. ОСНОВИ ФІЗІОЛОГІЇ ТА ГІГІЄНИ ПРАЦІ

ТЕМА 7. Поняттєвий апарат охорони праці. Стан охорони праці в Україні та закордоном. Структура розділу «Основи охорони праці». Суб'єкти і об'єкти охорони праці. Основні терміни та визначення в галузі охорони праці. Класифікація шкідливих та небезпечних виробничих чинників. Електробезпека.

ТЕМА 8. Правові та організаційні основи охорони праці. Конституційні засади охорони праці в Україні. Законодавство України про охорону праці. Основні принципи державної політики у галузі охорони праці. Гарантії прав працівників на охорону праці, пільги і компенсації за важкі та шкідливі умови праці. Охорона праці жінок, неповнолітніх та інвалідів. Обов'язкові медичні огляди працівників певних категорій. Нормативно-правові акти з охорони праці та їхня структура. Система стандартів безпеки праці. Інструкції з охорони праці. Фінансування охорони праці.

ТЕМА 9. Державне управління охороною праці. Нагляд і контроль за охороною праці. Система державного управління охороною праці в Україні. Компетенція та повноваження органів державного управління охороною праці. Національна рада з питань безпечної життєдіяльності населення. Органи державного нагляду за охороною праці, їх основні повноваження і права. Громадський контроль за дотриманням законодавства про охорону праці.

ТЕМА 10. Організація охорони праці на підприємстві. Структура, основні функції і завдання управління охороною праці в організації. Служба охорони праці підприємства. Права і обов'язки працівників служби охорони праці. Громадський контроль за станом охорони праці в організації. Уповноважені найманими працівниками особи з питань охорони праці. Комісія з питань охорони праці підприємства. Регулювання питань охорони праці ум колективному договорі. Атестація робочих місць за умовами праці. Карта умов праці. Кабінети охорони праці, основні завдання та напрямки роботи. Знаки безпеки та сигнальна розмітка

ТЕМА 11. Навчання охорони праці. Принципи організації та види навчання з питань охорони праці. Вивчення основ охорони праці у навчальних закладах та під час професійного навчання. Навчання і перевірка знань з питань охорони праці працівників при прийнятті на роботу та в процесі роботи. Навчання з питань охорони праці посадових осіб. Інструктажі з охорони праці. Види інструктажів. Порядок проведення інструктажів для працівників. Інструктажі з питань охорони праці вихованців, учнів і студентів. Стажування та допуск працівників до самостійної роботи

6.2. Структура навчальної дисципліни «Охорона праці та безпека життєдіяльності»

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
Л		П	лаб.	інд.	с. р.	
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1						
Тема 1. Базові поняття: безпека, небезпека, ризик, надзвичайна ситуація, шкідливі і небезпечні виробничі чинники. Аксиоми безпеки життєдіяльності.	8	2				6
Тема 2. Природні небезпеки, характер їх проявів та дії на живі організми та об'єкти економіки.	18	6	6			6
Тема 3. Техногенні небезпеки. Види техногенних небезпек та вражаючих чинників.	14	4	4			6
Тема 4. Небезпеки в соціумі. Моделі формування соціально-психологічних	6	2				4

небезпек.						
Тема 5. Ризик-орієнтований підхід щодо побудови структурно-логічних моделей надзвичайних ситуацій. Загальний аналіз ризику та проблем безпеки складних систем.	8	2				6
Тема 6. Менеджмент безпеки. Структурно-функціональна схема державного управління безпекою та захистом при надзвичайних ситуаціях в Україні.	8		2			4
Разом за змістовим модулем 1	60	16	12			32
Тема 1. Поняттєвий апарат охорони праці. Стан охорони праці в Україні та закордоном.	6	2	2			2
Тема 2. Правові та організаційні основи охорони праці. Конституційні засади охорони праці в Україні.	6	2	2			2
Тема 3. Державне управління охороною праці. Нагляд і контроль за охороною праці.	4	2				2
Тема 4. Організація охорони праці на підприємстві. Структура, основні функції і завдання управління охороною праці в організації.	4	2				2
Тема 5. Навчання охороні праці. Принципи організації та види навчання з питань охорони праці.	5		3			2
Модульна контрольна	5		1			4
Разом за змістовим модулем 2	30	8	8			14

Усього годин	90	24	20			46
---------------------	----	----	----	--	--	----

6.3. Теми практичних занять курсу «Охорона праці та безпека життєдіяльності»:

№ п/п	Назва практичної роботи	Кількість годин
1.	Природні небезпеки, характер їх проявів та дії на живі організми та об'єкти економіки.	6
2.	Техногенні небезпеки. Види техногенних небезпек та вражаючих чинників.	4
3.	Менеджмент безпеки. Структурно-функціональна схема державного управління безпекою та захистом при надзвичайних ситуаціях в Україні.	2
4.	Поняттєвий апарат охорони праці. Стан охорони праці в Україні та закордоном.	2
5.	Правові та організаційні основи охорони праці. Конституційні засади охорони праці в Україні.	2
6.	Навчання охороні праці. Принципи організації та види навчання з питань охорони праці. Модульна контрольна.	4
Всього		20 год.

6.4. Самостійна робота курсу «Охорона праці та безпека життєдіяльності»:

№ з/п	Тема	Кількість годин
1.	Вступ. Теоретичні основи БЖД.	6
2.	Небезпеки життєдіяльності у виробничій сфері і побуті.	6
3.	Природа, джерела і наслідки впливу на організм людини іонізуючих випромінювань.	3
4.	Медико-біологічні та соціальні проблеми здоров'я.	3
5.	Життєдіяльність в сучасному урбанізованому середовищі.	3
6.	Безпека життєдіяльності в умовах надзвичайних ситуацій.	3
7.	Аналіз пожежної безпеки на характерному галузевому об'єкті.	3
8.	Захист навколишнього середовища від забруднень.	3
9.	Гігієна розумової праці	3
10.	Техногенні аварії та катастрофи	3
11.	Загальні вимоги пожежної безпеки до територій, будівель, приміщень і споруд	6
12.	Підготовка до підсумкового контролю засвоєння модулю 1	4
РАЗОМ		46

6.5. Індивідуальні завдання курсу «Охорона праці та безпека життєдіяльності»:

Теми рефератів:

1. Системно-структурний підхід та безпека життєдіяльності.
2. Найбільші техногенні катастрофи у світі як приклади порушення вимог безпеки.
3. Система «людина –життєве середовище».
4. Принципи управління ризиком.
5. Методи якісного аналізу небезпек.

6. Характеристика продуктивної діяльності людини.
7. Загальні поняття середовища життєдіяльності людини.
8. Характеристика природного середовища.
9. Техносфера як умова життєдіяльності людини.
10. Характеристика соціально - політичного середовища.
11. Рівновага в системі «людина –життєве середовище».
12. Значення гомеостазу для забезпечення здоров'я та безпеки людини.
13. Психіка людини та безпека життєдіяльності.
14. Вплив властивостей людини на її дії та вчинки в процесі життєдіяльності.
15. Взаємозв'язок біоритмів людини з її безпечною життєдіяльністю.
16. Взаємозв'язки суспільного, групового й індивідуального рівнів здоров'я.
17. Поняття про фізичне здоров'я.
18. Біологічна та соціальна сутність здоров'я людини.
19. Адаптація організму людини до чинників життєвого середовища.
20. Вплив негативних чинників життєвого середовища на здоров'я людини.
21. Поняття про загальний рівень здоров'я населення України.
22. Природа людини, її походження та сутність.
23. Перетворювальна діяльність як базова потреба людини.
24. Біологічна та соціальна сутність людини.
25. Природне середовище та його роль у життєдіяльності людини.
26. Соціум як система спільного співіснування людей.
27. Людина та техносфера.
28. Вода як базовий чинник життєвого середовища людини.
29. Модель системи сприйняття людиною навколишнього середовища.
30. Роль якості продуктів харчування в життєдіяльності людини.
31. Людина та її здоров'я.
32. Навколишнє середовище та здоров'я людини.
33. Взаємозв'язок між здоров'ям та кліматичними умовами навколишнього середовища.
34. Чинник біоритмів в управлінні життєдіяльністю людини.
35. Роль ергономіки для безпеки життєдіяльності.
36. Характеристика психологічних властивостей людини.
37. Вплив шуму та вібрації на організм людини.
38. Джерела іонізаційних випромінювань.
39. Радіаційна безпека.
40. Біологічна дія іонізуючих випромінювань.
41. Характер небезпеки від електромагнітних полів.
42. Вплив інфрачервоного та ультрафіолетового випромінювань на організм людини.
43. Небезпечні чинники виробничого середовища.
44. Особливості оцінювання негативного впливу техносфери на життєдіяльність людини.
45. Основні поняття радіаційної безпеки та характеристики іонізаційного випромінювання.
46. Захист людей від біологічних небезпек.
47. Характеристика поняття біологічна та хімічна зброя.
48. Соціальний клімат та соціальне середовище.
49. Основні соціально-психологічні небезпеки в життєдіяльності людини.
50. Основні причини формування природних небезпек .

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА:

Технічні засоби: персональний КП, проектор.

Програмне забезпечення: Google meet.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література:

1. Желібо Є.П. Безпека життєдіяльності: навчальний посібник / Є.П. Желібо, Н.М. Заверуха, В.В. Зацарний. – К.: «Каравела»; Львів: «Новий світ-2000», 2001. – 320 с.
2. Безпека життєдіяльності / О.І. Запорожець, Б.Д. Халмуратов та ін. – К.: Центр учбової л-ри, 2013. – 448 с.
3. Пістун І. П. Безпека життєдіяльності: навчальний посібник / І.П. Пістун. – Суми: Вид-во «Університетська книга», 1999. – 301 с.
4. Яким Р.С. Безпека життєдіяльності людини: навчальний посібник / Р.С. Яким. – Львів: Вид-во «Бескид Біт», 2005. – 304 с.
5. Абільтарова Е. Н. А 15 Основи охорони праці. Модуль 1: Правові та організаційні питання охорони праці, основи фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії: навч.-метод. посібник / Е. Н. Абільтарова, М. С. Корець, С. М. Яшанов. – К. : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2010. – 409 с.
6. Безпека життєдіяльності / за ред. В. Цапка. – К.: Знання-Прес, 2003. – 397 с.
7. Коваль В.Ю., Архій Е.Й. Основи медичних знань. – ПП Биков О.В., Ужгород. – 2016. – 284 с.

Допоміжна література:

1. Зеркалов Д.В. Безпека життєдіяльності та основи охорони праці: навч. посіб. / Д.В. Зеркалов – К.: Основа, 2016. – 267 с.
2. Зеркалов Д.В. Практичні заняття з дисципліни «Безпека життєдіяльності»: навч. посіб. / Д.В. Зеркалов – К.: Міжнарод. фін. ун-т, 2013. – 83 с.
3. Маруненко І. М. В. Безпека життєдіяльності та основи охорони праці: навч.-метод. посіб. з питань проведення практичних робіт / І. М. Маруненко, М. М. Шеремета, Г.І. Волковська, Г. В. Кобеньок. – К. : Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2014. – 47 с.
4. Станіславчук О.В. Безпека життєдіяльності: практикум / О.В. Станіславчук, О.Б. Горностай, В.М. Маринич. – Львів: Сполом, 2016. – 183 с.
5. Болдіжар О.О., Бондаренко В.В., Віщак В.Е., Дербак М.А., Коваль В.Ю., Коцюбняк Л.А., оскаль О.М., Німець О.М., Розумик Н.В., Сірчак Є.С., Сіксай Л.Т. Основи медичних знань: збірник задач і тестів. – Ужгород: ВЕТА-Закарпаття, 2007. – 216 с.
6. Ганич О.М., Ганич Т.М., Ганинець П.П. Алкоголь і куріння у путях рабської залежності. Посібник для вивчення курсу валеології у вищих навчальних закладах, викладанні дисципліни “Безпека життєдіяльності.” Ужгород Говерла–2009, - 129 с.
7. Ганич О.М. Ганич М.М. Рекомендації для збереження здоров'я. Видавництво УжНУ “Говерла”, Ужгород, 2009, -32 с.

Інформаційні ресурси:

1. Безпека життєдіяльності [Електронний ресурс] / О.І. Запорожець, Б.Д. Халмуратов та ін. – К.: Центр учбової л-ри, 2013. – 448 с. Режим доступу: <https://www.twirpx.com/file/1041986/>
2. Пістун І. П. Безпека життєдіяльності: навчальний посібник [Електронний ресурс] / І.П. Пістун. – Суми: Вид-во «Університетська книга», 1999. – 301 с. Режим доступу: <https://www.twirpx.com/file/2191331/>
3. Яким Р.С. Безпека життєдіяльності людини: навчальний посібник [Електронний ресурс] / Р.С. Яким. – Львів: Вид-во «Бескид Біт», 2005. – 304 с. Режим доступу: https://www.studmed.ru/yakim-rs-bezpeka-zhittedyalnost-lyudini-ukr-mova_948c3f2351b.
5. Сайт електронного навчання: - <https://e-learn.uzhnu.edu.ua/>

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)